

Erfaringer fra utført miljørevisjon ved Peterson AS

Av Per Kirkebak.

Per Kirkebak er utviklingssjef ved Peterson AS, Moss.

*Innlegg på møte i Norsk Vannforening
19. november 1991.*

I Petersongruppen skal forurensning betraktes som ressurser på avveier, og forurensningsproblemer skal først og fremst løses ved hjelp av resirkulasjon og omlegging av prosesser.

I perioden 1987—1990 har Peterson AS totalt investert ca. 95 mill. kroner i interne miljøtiltak.

I 1989 ble bedriften pålagt av SFT ved hjelp av eksterne konsulenter å utrede tekniske løsninger og økonomiske konsekvenser ved 50% reduksjon av gjeldende konsesjonsgrenser til vann. De foreslåtte løsninger fant Peterson å være lite interessante, og var for det meste basert på eksterne rensemetoder. Kostnadsrammen var kr. 86—116 millioner.

Petersons ledelse ønsket å ligge i forkant av konsesjonsgrensene, men fant at det var behov for nytenkning med basis i ovennevnte konsulentrapport. Ledelsen stilte følgende spørsmål:

Har vi fått maksimalt ut av allerede installerte miljøinvesteringer? Kjøres utstyret optimalt? Kjenner operatørene utstyret godt nok? Er det gode nok rutiner for å takle plutselige oppståtte miljøproblemer — Støtutslipp?

Svaret på disse spørsmålene var nei.

Stiftelsen Østfoldforskning ble engasjert som prosjektleder for innføring av et miljøsikringssystem ved bedriften. Dette skulle omfatte:

- Miljøteknisk analyse.
- System databasert miljøovervåking.

Målsetningen for prosjektet var å evaluere hva bedriften hadde fått ut av allerede gjennomførte miljøinvesteringer.

Det ble etablert en liten prosjektgruppe, samt styringsgruppe. Formann for styringsgruppen var adm.dir. Bjørn Børud, som hadde med representanter fra SFT og Miljøverndepartementet.

Rammen for prosjektet var kr. 1,3 mill., med ca. 30% offentlig delfinansiering. Prosjektet var planlagt å vare 1 år, med prosjektstart 14. aug. 1990.

Ledelsen bestemte at potensielle gode miljøtiltak, innenfor rimelige kostnadsrammer, skulle implementeres straks.

Bedriften ble oppdelt i prosessavsnitt og gjennomgått systematisk etter EPA's prinsipper for gjennomføring av miljøteknisk analyse. Arbeidet omfattet følgende viktige elementer:

- Forbruk av friskvann og bakvann.
- Utslippspunkter — kilder — mengder — type utslipp.
- Forbruk av innsatsfaktorer.

- Styring av ulike prosessavsnitt.
- Driftstilgjengelighet for prosessutstyr.
- Driftsforstyrrelser/støtutslipp og årsaker til dette.
- Masse- og energibalanser, hvor alle utslippsstrømmer i viktige prosessavsnitt er inkludert.

Eksempler på forslag til løsninger var:

- Optimalisering av vaskefiltre i cellulose- og papirfabrikk, innføring av økt mikrofilter for bruk av rensed bakvann som vaskevann på papirmaskinene, deling av bakvannssystemet for papirmaskinene.

Ressurs- og miljøpotensialet ble beregnet til 40% reduksjon i utslipp av løst, organisk materiale (KOF), og 35% reduksjon i utslipp av suspendert, organisk materiale ved hjelp av interne tiltak og en investering på ca. 30 millioner kr.

Som en del av det pågående miljøsikringsprosjektet er et databasert miljøovervåkingssystem under installasjon i cellulosefabrikken. Dette vil være i drift ved utgangen av året. Mann-maskin kommunikasjonen vil bestå av dynamiske prosessbilder, trendbilder, samt status- og hendelsesrapporter.

Systemet vil gi en god miljøoversikt for driftspersonalet, og gjøre det mulig å

ta aksjon før uønskede utslipp har funnet sted.

Status

Det er hittil oppnådd en reduksjon av KOF utslipp på ca. 25% og ca. 20% SUSP reduksjon ved en investering på 24 millioner kr. Det beregnede potensialet på 40% reduksjon av KOF utslipp vil bli nådd i nær framtid.

Miljøsikringsprosjektet har så langt vært meget vellykket. Som suksessfaktorer vil vi fremheve:

- Bedriften har en overordnet miljøpolicy.
- Adm.direktør har vært en sterk drivende kraft i prosjektet.
- Prosjektet hadde et definert, overordnet mål.
- En ekstern konsulent ble benyttet som prosjektleder.
- Tiltak ble implementert straks uten å vente på rapport.

Skal denne type prosjekter få utbredelse er det imidlertid nødvendig at myndighetene aksepterer at innføring av renere teknologi kan medføre risiko, og at det kan ta noe tid før alt fungerer som ønsket. Videre må ikke bedrifter som frivillig reduserer sine utslipp under konsesjonsgrensene straks få disse redusert.